

Kaimas atsinaujina paprastai

Kaimų ir miestelių žmonės, dėl verandoje be leidimo įrengtos vonios dar neseniai prilyginti nusikaltėliams, dabar gali pasijusti esą civilizuotos visuomenės nariai. Ir architektai pripažįsta, jog baimės, kad supaprastinus statybų įstatymą ir suteikus daugiau laisvės žmonėms, pasipils piktnaudžiavimai, buvo perdėtos.

Genė SILICKIENĖ
„Respublikos“ žurnalistė

Nuo ko pradėti namo kaimo vietovėje atnaujinimą, kada reikalingas projektas, statybos leidimas, kada galima darbus pradėti ir be jų, „Respublika“ klausė Anykščių rajono savivaldybės Architektūros skyriaus vedėjos Daivos GASIŪNIENĖS. Architektė pataria, kaip estetiškai, nedarant kraštovaizdžio, atnaujinti pastatus ir sutvarkyti aplinką.

- Jau beveik metai, kai įsigaliojo statybos įstatymo naujoji redakcija, suteikusi daugiau laisvės. Ar žmonės ja piktnaudžiauja?

- Biurokratinė našta labai palengvėjo ir tuo tik džiaugiamės. Baimės, kad prasidės piktnaudžiavimai, buvo nepagrįstos. Žmonės, seniau išprausti į labai griežtus rėmus, priešinosi, o dabar, kai laisvės daugiau, mieliau eina pasitarti pas profesionalus, kad viską padarytų teisingai. Senieji dokumentai buvo labai painūs, dabar atsirado daugiau aiškumo.

Bandymai perkelti itališką ar olandišką vaizdelį į Lietuvą jau blėsta

Daiva GASIŪNIENĖ

Anykščių rajono savivaldybės Architektūros skyriaus vedėja

Gerai, kad pasitikima žmonių sąžiningumu. Priduodamas eksploatuoti neypatingos svarbos pastatą, pavyzdžiui, 1-2 butų namą, arba atlikęs kapitalinį ar paprastą statinio remontą, arba pakeitęs paskirtį, savininkas pats užpildo deklaraciją ir atsako į joje pateiktus klausimus. Ir jokia komisija nevažiuoja tikrinti, ar jis nenukrypo nuo normatyvų, ar ko nors nepažeidė. Tik tuomet, kai gauname kaimynų skundų, statybos inspektorius važiuoja pasižiūrėti. Galima sakyti, pusė skundų nepasitvirtina.

valstybinės priežiūros informacinė sistema. Savininkams projektą su žinybomis suderinti dažniausiai padeda projektuotojai ir, jei niekas neprieštarauja, leidimas išduodamas.

- Sumanė šeima renovuoti įsigytą seną sodybą ar senelių palikimą. Kokius stogus dengti, ką daryti su sienomis?

- Pirmiausia reikia apsispręsti, ar bus daromas kapitalinis remontas, ar tik šiltinamos sienos ir keičiama stogo danga bei langai. Jeigu bus atliekamas paprastas re-

- Ką daryti, jei statyba ar kapitalinis remontas savarakiški, kaip viską įteisinti?

- Dabar tereikia tiesiog prisipažinti ir nuo pat pradžių atlikti procedūras, kurios nebuvo padarytos. Gauti statybos leidimą, parengti projektą. Jeigu pastatas pastatytas ne draudžiamoje teritorijoje, savininkui negresia jokios sankcijos.

- Ką galima remontuoti ir statyti be leidimo ir projekto?

- Ne saugomose ar miestų teritorijose, o, tarkime, sodininkų bendrijose statiniams iki 50 kvadratinų metrų išvis nieko nereikia. Jeigu namas iki 80 kvadratinų metrų pločio, užtenka parengti aprašą ir gauti toje teritorijoje esančios savivaldybės rašytinį pritarimą.

Didesniems pastatams reikalingi projektai, bet jų rengėjų ratas išplėstas, juos gali rengti ir specialių atestacijų neturintys statybų specialistai. Todėl padidėjo konkurencija, paslauga atpigė.

Visais atvejais, prieš pradėdant rekonstrukcijos darbus, patarčiau ateiti į savo savivaldybės architektūros skyrių ir gauti tikslią informaciją, kokie dokumentai reikalingi, išsiaiškinti rūpimus klausimus. Dauguma namų savininkų taip ir daro. Net žinodami, kad nereikia leidimo ir projekto, prašo statinio ribas pažymėti planelyje, kad būtų išlaikytas atstumas nuo gretimų sklypų, nepadaryta pažeidimų.

- Tačiau statant didesnį namą dar reikia apibėgti nemažai žinybų?

- Vidutiniškai reikia surinkti 5-7 parašus. Pirmiausia reikia ateiti į savivaldybės skyrių, kuris išduoda statybų leidimus, pateikti prašymą. Prašymas užregistruojamas „Infostatyboje“. Tai statybos leidimų ir statybos

► **YPATYBĖ.** Sodai yra viena iš tų lietuviškų sodybų ypatybių, kurios mūsų sodybas daro jaukesnes

montas, reikės aprašo ir savivaldybės rašytinio pritarimo. Jeigu remontas kapitalinis, keičiamos sienos, bet namas yra iki 80 kvadratinų metrų ploto, taip pat pakaks tik aprašo ir rašytinio pritarimo. Didesnių pastatų kapitaliniam remontui reikalingas projektas. Visais atvejais svarbu išlaikyti atstumus nuo kaimynų sklypų, laikytis reglamento. Suteikdami daugiau laisvės įstatymų rengėjai tikėjosi, kad gerbsime teisės aktus, nepiktnaudžiausime.

Renovuojant ar remontuojant svarbus yra estetinis pajautimas. Nepatarčiau dengti ryškų raudoną ar žalių stogų, kurie užgožia kraštovaizdį. Turime išsiskirti savo darbais, o ne stogais. Sienoms geriausia naudoti neobliuotas dviejų pjovimų lentas. Nudažytos jos nesilupa, nes dažai gerai įsigeria. Esame siaurės regione, todėl sienas vertėtų dažyti sodriomis spalvomis. Gražios yra visos, bet jei pasirinkome geltoną, ji neturėtų būti citrininė, o kur kas sodresnė. Jei dažome mėlynai, pridėkime pilkos, kad namas nebūtų baltarusiškas. Anksčiau būdavo mada aukštai iškelti namo pamatus, dabar ji praeina, glaudžiamės arčiau žemės. Kaimo vietovėje populiariausi yra vieno aukšto su

mansarda namai, rečiau statomi dviaukščiai.

Jei namas miestelyje, geriausia išeitis prisijungti prie bendrų vandentiekio ir kanalizacijos tinklų. Jei vienkiemyje, svarbu neteršti aplinkos ir įsirengti valymo įrenginius, kurie dabar jau nėra brangūs. Kai ką įsigijus parduotuvėse, juos galima patiems pasidaryti. Pigiausias namo kūrenimas yra malkomis ir kietuoju kuru.

- Kaip gražiai sutvarkyti aplinką?

- Bandymai perkelti itališką ar olandišką vaizdelį į Lietuvą jau blėsta. Labai gražu, kad lietuviai grįžta prie senelių pamėgtų augalų ir gėlių. Tačiau vis dar labai nemėgsta medžių. Nusipirkę jaukią sodybą, ją pirmiausia „sutvarko“ iškirsdami medžius. Po kelerių metų supranta, jog kažkas negerai, prašo specialistų patarimų.

Bet medžiai per keletą metų neužauga. Kad sodyba būtų jauki, reikia užuovėją ir pavėšį teikiančių medžių, sodo. Jie Lietuvoje būdavo nuo senų senovės, kad nenutrūktų siūlelis su gamta. Savo sodyboje būti gamtos vaiku yra maloniau, nei gyventi ant plyno lauko.

Irmanto Sidarevičiaus nuotr.

NAUJA **PATOBULINTA**
ŠILUMOS IZOLIACIJA
SU TRUPUČIU **EXTRA**
PAROC® eXtra

Trumposios žinios

► Švedai viliojami namu su griaučiais

Švedijos mieste Visbyje parduodamas namas, kurio rūsyje yra kapas su žmogaus griaučiais. Kaip tvirtina namą pardavinėjančios nekilnojamojo turto bendrovės vadovas, skeleto esą nėra dėl ko bijotis: „Jis guli ramybėje, be to, yra apšviestas“.

Žinoma, tokia reklama sukėlė daug triukšmo. Tačiau niekas nežino, ar ji padės privilioti pirkėjų. Vis dėlto pirkti namą su griaučiais gali tik labai stiprių nervų žmonės.

Tarp kitų pikantiškų naujienų apie namą pranešama, kad jis yra atstatytas 1750 metais ant stačiatikiams priklausiusios cerkvės pamatų. Griaučiai laikomi stikliniame sarkofage namo rūsyje. Galimas daiktas, jiems yra 800 metų ir jie priklauso išeiviiui iš Rusijos. Namą pirkėjams siūloma įsigyti už 640 tūkst. JAV dolerių (1 mln. 536 tūkst. litų).

► Turtingesni socialinio būsto negaus

Vakar Vyriausybė atidėjo sprendimą, kad turtingesni, nei buvo numatyta iki šiol, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Marijampolės gyventojai galėtų pretenduoti į socialinį būstą.

Aplinkos ministerijos parengtame Vyriausybės nutarimo projekte buvo numatyta Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Marijampolės savivaldybės priskirti prie miestų, kuriems taikomi didesni pajamų ir turto dydžiai socialiniam būstui gauti. Didesni dydžiai šiuo metu taikomi Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos ir Neringos miestuose, Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos rajonų savivaldybėse.

Savivaldybėse, kur taikomas didesnis pajamų ir turto dydis socialiniam būstui gauti, asmens be šeimos grynosios metinės pajamos neturi viršyti 13 200 litų ir turtas - 32 500 litų. Tuo tarpu asmens be šeimos, gyvenančio kitose vietovėse ir galinčio gauti socialinį būstą, grynosios metinės pajamos neturi viršyti 11 tūkst. litų ir turtas - 19 500 litų.

► Ispanai skatina pirkti naują būstą

Ispanijos valdžia nuo 8 iki 4 proc. nekilnojamojo turto vertės sumažino mokestį, kuris yra taikomas perkant naują namą ar butą. Numatyta, kad ši lengvata galios iki kitų metų pabaigos. Sumažinę mokestį ispanai tikisi tiek suaktyvinti prekybą naujais būstais, tiek skatinti jų statybą. Teigiama, kad dėl to atsiras daugiau darbo vietų ir bus sumažintas tragiškas biudžeto deficitas.

Ekonomistų nuomone, Ispanija itin gilioje krizės duobėje atsідūrė pirmiausia dėl problemų nekilnojamojo turto rinkoje.